

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B, in zijn hoedanigheid van wettelijk
vertegenwoordiger van C te D, vs E te F en G te H
Zaak : Geneeskundige zorg, revalidatie (en psychologische begeleiding)
Hulpmiddelen, daisyspeler
Zaaknummer : 2009.00206
Zittingsdatum : 26 augustus 2009

Zaak: 2009.00206, geneeskundige zorg, revalidatie (en psychologische begeleiding); hulpmiddelen, daisyspeler

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. J.H.A. Teulings en mr. drs. P.J.J. Vonk)

(Voorwaarden zorgverzekering 2008 en 2009, artt. 10, 11 en 13 Zvw, 2.1, 2.2, 2.4 en 2.9 Bzv, 2.6 en 2.26 Rzv)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoeker, in zijn hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van C te D, hierna te noemen: verzekerde,

tegen

E te F

en

G te H,

beide verzekeraars hierna gezamenlijk te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoeker komt op tegen de beslissing van de ziektekostenverzekeraar van 23 april 2008 de vergoeding van behandelingen in het kader van de dyslexie voor verzekerde in beginsel af te wijzen doch deze coulancehalve te vergoeden tot een bedrag van € 1.081,60 alsmede tegen de beslissing van 16 mei 2008 de daisyspeler met bijbehorende software voor verzekerde niet te vergoeden.

3. Ontstaan en verloop van het geding

3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzekerde bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Zorg-op-maatpolis (hierna: de zorgverzekering). Dit betreft een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw). Verder was verzekerde op dat moment bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd op basis van de aanvullende verzekering Top (hierna: de aanvullende ziektekostenverzekering). Beide zijn schadeverzekeringsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7:925 BW.

3.2. De behandelend psycholoog van het Regionaal Instituut voor Dyslexie heeft bij verzekerde de volgende diagnose gesteld: "ernstige lees- en spellingsproblemen ten gevolge van dyslexie". De zorgverlener heeft naar aanleiding van de gestelde diagnose bij de ziektekostenverzekeraar aanspraak gemaakt op vergoeding van de kosten verbonden aan "de behandelingen in het kader van de dyslexie". Door de huisarts is een machtiging voor een daisyspeler aangevraagd, een en ander ten laste van de zorgverzekering dan wel de aanvullende ziektekostenverzekering (hierna: de aanspraak). Bij brieven van 23 april en 16 mei 2008 heeft de ziektekostenverzekeraar aan ver-

zoeker medegedeeld dat de aanspraken zijn afgewezen.

- 3.3. Verzoeker heeft aan de ziektekostenverzekeraar om heroverweging gevraagd. Bij brieven van 17 juli en 4 augustus 2008 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoeker medegedeeld zijn standpunten te handhaven.
- 3.4. Bij brief van 23 januari 2009 heeft verzoeker de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar gehouden is de aanspraken alsnog in te willigen.
- 3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoeker het verschuldigde entreegeld ad € 37,00 voldaan, waarna de commissie de ziektekostenverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoeker te reageren. Bij dit verzoek waren afschriften van de door verzoeker aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.
- 3.6. De ziektekostenverzekeraar heeft daarvan gebruik gemaakt en heeft de commissie bij brief van 19 juni 2009 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 25 juni 2009 aan verzoeker toegezonden.
- 3.7. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoeker en ziektekostenverzekeraar hebben op 30 juni 2009 respectievelijk <datum> schriftelijk medegedeeld telefonisch te willen worden gehoord.
- 3.8. Bij brief van 25 juni 2009 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) om advies, als bedoeld in artikel 114 lid 3 Zvw, gevraagd. Bij brief van 24 juli 2009 heeft het CVZ (zaaknummer 2906423) bij wege van voorlopig advies de commissie geadviseerd het verzoek van verzoeker af te wijzen. Gezien het feit dat psychologen van verzekerde hebben geconcludeerd dat bij hem sprake is van dyslexie en dat niet gesproken kan worden van een algemeen leerprobleem of neurologisch probleem van algemene aard, is de dyslexie zorg niet als revalidatiezorg te beschouwen en evenmin als eerstelijnspsychologische zorg. Verzekerde voldoet evenmin aan de strikte criteria op grond waarvan dyslexiezorg voor vergoeding ten laste van de zorgverzekering in aanmerking komt. Een afschrift van het CVZ-advies is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.9. Verzoeker en de ziektekostenverzekeraar zijn op 26 augustus 2009 telefonisch gehoord. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.10. Bij brief van 26 augustus 2009 heeft de commissie het CVZ een afschrift van het verslag van de hoorzitting toegezonden met het verzoek mede te delen of het verslag aanleiding geeft tot aanpassing van het voorlopige advies. In reactie daarop heeft het CVZ bij brief van 28 augustus 2009 de commissie medegedeeld dat het verslag geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies en dat het voorlopige advies als definitief kan worden beschouwd.

4. Het standpunt en de conclusie van verzoeker

- 4.1. Verzoeker stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, dat verzekerde ten gevolge van een auto-ongeluk een contusio cerebri heeft opgelopen met uitval van de zesde zenuw. Ten gevolge daarvan heeft hij restverschijnselen overgehouden

in de vorm van cognitieve problemen, concentratieproblemen, ernstige hoofdpijn en communicatieve problemen zoals dyslexie.

- 4.2. Onbegrijpelijk is waarom de ziektekostenverzekeraar, die wel de hersenbeschadiging van verzoeker erkent, niet de revalidatie daarvan bij het Regionaal Instituut voor Dyslexie (hierna: RID) wil vergoeden. Anders dan de ziektekostenverzekeraar is verzoeker van oordeel dat het RID wel werkt met een multidisciplinair team. Bovendien is verzekerde eerst onderzocht in het Flevoziekenhuis, waarna hij is verwezen naar revalidatiecentrum Trappenberg. Vanuit laatstgenoemde is verzekerde, via de huisarts, verwezen naar de geëigende instantie voor behandeling.
- 4.3. De dyslexie dient niet zelfstandig als aanspraak te worden beoordeeld, maar als onderdeel van de behandeling van de hersenbeschadiging van verzekerde, die is ontstaan als gevolg van een auto-ongeval. De aanspraak dient derhalve als revalidatie te worden getoetst.
- 4.4. Voorts is verzekerde aangewezen op een daisyspeler met software omdat hij anders niet mee kan komen op school. Vanwege de snelheid waarin de lesstof hem wordt aangeboden, is verzekerde aangewezen op het kunnen beluisteren daarvan, zodat hij, zij het met veel inspanning, het tempo kan blijven volgen.
- 4.5. Voor de nota's van 2009, die zien op het begeleiden van verzekerde in de aanvaarding van zijn handicap en het leren omgaan met de cognitieve problemen, is verzoeker van oordeel dat deze onder de noemer psychologische zorg dienen te worden beoordeeld.
- 4.6. Ter zitting is door verzoeker benadrukt dat het in de situatie van verzekerde niet gaat om aangeboren dyslexie, maar om een niet-aangeboren hersenletsel, waarvan dyslexie het gevolg is.
- 4.7. Verzoeker komt tot de conclusie dat zijn verzoek dient te worden toegewezen.

5. Het standpunt en de conclusie van de ziektekostenverzekeraar

- 5.1. De ziektekostenverzekeraar stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, dat verzekerde niet in aanmerking komt voor vergoeding van een daisyspeler, omdat niet aannemelijk is gemaakt dat sprake is van didactische resistentie. Verzekerde is immers nog onder behandeling voor lees- en spellingsproblemen, zodat van 'uitbehandeld' geen sprake kan zijn. De software voor een daisyspeler wordt om die reden ook niet vergoed.
- 5.2. De behandelingen in het RID in 2008 en vanaf het tweede kwartaal 2009 zien op dyslexiezorg. In 2008 was dyslexiezorg niet opgenomen in de zorgverzekering. Vanaf 1 januari 2009 wordt dyslexiezorg vergoed onder bepaalde voorwaarden. Een van die voorwaarden is dat het moet gaan om kinderen geboren na 1 januari 2001. Verzekerde is geboren in 1998.
- 5.3. De nota's van het RID van het eerste kwartaal van 2009 blijken te zien op psychologische begeleiding in verband met gedragsproblematiek. De nota van 5 januari 2009 wordt alsnog conform de polisvoorwaarden vergoed.

- 5.4. Uit overleg met de behandelend arts van verzekerde is gebleken dat verzoeker is geïnformeerd over het feit dat de in 2008 en vanaf het tweede kwartaal 2009 geleverde zorg zou bestaan uit reguliere dyslexiezorg, waarbij is medegedeeld dat deze kosten niet voor vergoeding in aanmerking komen. Tevens heeft de behandelend arts verklaard dat niet gesproken kan worden van revalidatie omdat geen sprake is van een multidisciplinair team onder leiding van een revalidatiearts.
- 5.5. Ter zitting is door de ziektekostenverzekeraar ter aanvulling aangevoerd dat de oorzaak van de dyslexie niet relevant is voor de vaststelling van de aanspraak.
- 5.6. De ziektekostenverzekeraar komt tot de conclusie dat de aanvraag van verzoeker terecht is afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

Voor zover het onderhavige geschil betrekking heeft op de zorgverzekering en de aanvullende verzekering, is de commissie bevoegd daarvan kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen.

7. De beoordeling van het geschil

- 7.1. In geschil is of een daisyspeler met bijbehorende software en de behandelingen bij het RID in 2008 en vanaf het tweede kwartaal van 2009 voor vergoeding in aanmerking komen. Dienaangaande overweegt de commissie als volgt.

De Zorgverzekering

- 7.2. Het betreft hier een naturapolis, zodat de verzekerde in beginsel is aangewezen op zorg van door de zorgverzekeraar gecontracteerde zorgverleners. De aanspraak op (vergoeding van) zorg of diensten is geregeld in artikel 18 e.v. van de zorgverzekering 2008 en in artikel 17 e.v. van de zorgverzekering 2009. Artikel 33 van de zorgverzekering 2008 bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op hulpmiddelen bestaat. Voor zover relevant wordt hier bepaald:

“lid 1

Aanspraak bestaat op verstrekking van medische hulpmiddelen en verbandmiddelen als genoemd in Regeling zorgverzekering (inclusief de daarin opgenomen maximumbedragen en eigen bijdragen). In het Reglement Hulpmiddelen van de zorgverzekeraar zijn de voorwaarden met betrekking tot de hulpmiddelenverstrekking en de specifieke, per hulpmiddelengroep geldende vereisten opgenomen.

Het Reglement Hulpmiddelen maakt deel uit van deze verzekeringsovereenkomst. Het is te raadplegen via de internetsite van de zorgverzekeraar en wordt u desgevraagd toegezonden.”

Artikel 3.20.6 van het Reglement Hulpmiddelen 2008 van de zorgverzekeraar bepaalt, voor zover relevant:

“3.20.6 Opname- en voorleesapparatuur voor gehandicapten (artikel 2.26 lid 1 sub g)

Omschrijving aanspraak

- 1. U kunt aanspraak maken op opname- en voorleesapparatuur voor gehandicapten, zijnde:*
- memorecorders voor visueel gehandicapten;
- daisy-spelers of daisy-programmatuur voor visueel gehandicapten, dyslectici en motorisch gehandicapten;

- voorleesapparatuur voor zwartdrukinformatie voor visueel gehandicapten.

Voorwaarden aanspraak

(...)

2. De daisy-speler en daisy-software zijn geïndiceerd voor visueel gehandicapten, voor motorisch gehandicapten en voor dyslectici.

3. Voorleesapparatuur wordt door [de zorgverzekeraar] in bruikleen verstrekt. Memorecorders en daisy apparatuur worden in eigendom verstrekt. Wanneer u de voorleesapparatuur in eigendom wenst aan te schaffen, dan heeft u recht op vergoeding conform het Restitutiereglement.

4. U dient te beschikken over een medische indicatie (voorschrift) van de behandelend arts. De behandelend arts dient tevens op het voorschrift aan te geven welke beperkingen er zijn en welke voorziening gewenst is. Een aanvraag voor een daisyspeler in verband met dyslexie moet daarbij een verklaring bevatten van: - een GZ-psycholoog of een orthopedagoog die werken volgens het behandelprotocol uit het Rapport "Dyslexie: van zorg verzekerd?" van het CVZ (30-07-07). In deze verklaring worden de beperkingen en de noodzakelijke voorziening beschreven. De verklaring wordt afgegeven door een GZ-psycholoog of orthopedagoog, al dan niet verbonden aan een multidisciplinair instituut.

- De verklaring dient de volgende items te bevatten:

- dyslexie verklaring;*
- de daadwerkelijke behandeling van dyslexie heeft buiten de onderwijssituatie plaatsgevonden;*
- er is sprake van uitbehandeling (didactische resistentie).*

Toestemming

5. U heeft vooraf toestemming nodig voor de aanschaf van deze hulpmiddelen. U stuurt daarvoor een aanvraag machtiging naar onze afdeling Medische Beoordelingen. Uw aanvraag dient vergezeld te gaan van de medische indicatie van de behandelend arts.

(...)"

Artikel 22 van de zorgverzekering 2008, welke in essentie overeenkomt met artikel 40 van de zorgverzekering 2009, bepaalt met betrekking tot revalidatiezorg het volgende:

'lid 1

Aanspraak bestaat op revalidatie, doch uitsluitend indien en voor zover:

- a. deze zorg voor de verzekerde als meest doeltreffend is aangewezen ter voorkoming, vermindering of overwinning van een handicap die het gevolg is van stoornissen of beperkingen in het bewegingsvermogen of een handicap die het gevolg is van een aandoening van het centrale zenuwstelsel leidend tot beperkingen in de communicatie, cognitie of gedrag, en*
- b. de verzekerde met die zorg in staat is een mate van zelfstandigheid te bereiken of te behouden die, gegeven diens beperkingen, redelijkerwijs mogelijk is.*

lid 2

Revalidatie kan plaatsvinden:

- a. in een klinische situatie revalidatie, gepaard gaande met meerdaagse opname, mits daarmee spoedig betere resultaten te verwachten zijn dan met revalidatie zonder opname;*
- b. in een niet-klinische situatie (deeltijd- of dagbehandeling).*

lid 3

Voor de onder lid 1 en lid 2 bedoelde revalidatie bestaat uitsluitend aanspraak indien door of namens de verzekerde tijdig en vooraf schriftelijk toestemming bij de zorgverzekeraar is gevraagd voor opname en/of behandeling en wanneer de zorgverzekeraar als bewijs van zijn toestemming aan de instelling een garantieverklaring heeft verstrekt. De aanvraag voor toestemming dient deugdelijk gemotiveerd te zijn en dient ten minste te bevatten de aard en de complexiteit van de stoornis of beperking, de bij de behandeling te betrekken disciplines als-

mede de beoogde duur en intensiteit van de behandeling.

Voorwaarden

toestemming:

toestemming vooraf is vereist.

voorschrift:

niet vereist.

verwijzing:

voor de zorg heeft een verwijzing plaatsgevonden door de huisarts, arts verstandelijk gehandicapten, verpleeghuisarts, huisartsvoorziening of medisch specialist.

zorgverlener:

de zorg wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team van deskundigen onder leiding van een medisch specialist of revalidatie-arts.

plaats:

de zorg vindt plaats in een instelling voor revalidatie die door de overheid als zodanig toegelaten en/of erkend is.”

Artikel 37 van de zorgverzekering 2008 bepaalt met betrekking tot eerstelijnspsychologische zorg het volgende:

“lid 1

Aanspraak bestaat op eerstelijnspsychologische, niet-specialistische GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg). De omvang van deze te verlenen zorg wordt begrensd door hetgeen klinisch psychologen als zorg plegen te bieden, met dien verstande dat:

- a. de zorg ten hoogste acht zittingen eerstelijnspsychologische zorg per kalenderjaar omvat;*
- b. (...).”*

Artikel 36 van de zorgverzekering 2008, welke in essentie overeenkomt met de definitiebepaling van artikel 1 van de zorgverzekering 2009, bepaalt ten aanzien van de definitie:

“Eerstelijnspsychologische zorg, niet specialistische GGZ

Diagnostiek en kortdurende, generalistische behandeling van niet complexe psychische aandoeningen. De betrokkenheid van een specialist (psychiater, klinisch psycholoog of psychotherapeut) is niet nodig.”

Met betrekking tot dyslexiezorg bepaalt artikel 43 van de zorgverzekering 2009 het volgende:

“43.1. Zorg waar u recht op hebt

U hebt recht op behandeling van ernstige dyslexie. Dit bestaat uit het vaststellen van de aandoening en de behandeling hiervan voor kinderen vanaf zeven jaar.

43.2. Voorwaarden om voor de zorg in aanmerking te komen

Algemeen

- Het gaat om zorg voor kinderen die:

- op of na 1 januari 2001 geboren zijn, en

- basisonderwijs volgen, en

- bij wie de zorg op zeven- of achtjarige leeftijd begint.”

- 7.3. De regeling in de vorengenoemde artikelen van de zorgverzekeringen 2008 en 2009 en het Reglement Hulpmiddelen 2008, is volgens artikel 2 van de zorgverzekeringen 2008 en 2009 gebaseerd op de Zvw, het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).

- 7.4. Artikel 11, lid 1, onderdeel a Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde in voorkomend geval, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft.
Artikel 13 Zvw regelt de vergoeding in geval wordt gekozen voor een niet door de zorgverzekeraar gecontracteerde aanbieder.
Geneeskundige zorg is naar inhoud en omvang in algemene bewoordingen geregeld in de artikelen 2.1 en 2.4 Bzv. Artikel 2.1, verwijst in het eerste lid naar artikel 2.4. Artikel 2.4 aanhef bepaalt dat geneeskundige zorg zorg omvat zoals onder andere klinisch-psychologen die plegen te bieden.
Hulpmiddelen zijn naar aard en omvang omschreven in artikel 2.9 van het Bzv en verder uitgewerkt in de artikelen 2.6 tot en met 2.36 van de Rzv. De aanspraak op hulpmiddelen voor informatievoorziening, waartoe een daisyspeler wordt gerekend, is geregeld in de artikelen 2.6 onder t en 2.26 van de Rzv.
Dyslexiezorg is naar inhoud en omvang geregeld in artikel 2.5a Bzv.
- 7.5. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de polis opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.
- 7.6. Voor zover het verzoek ziet op de vergoeding van een daisyspeler, oordeelt de commissie als volgt. In de toelichting op artikel 2.26 van de Rzv wordt nader uiteengezet dat een daisy-speler voor dyslectici een hulpmiddel is dat ten laste van de zorgverzekering voor verstrekking in aanmerking komt. Uit die toelichting blijkt voorts dat verstrekking uit de zorgverzekering niet is beoogd voor het geval sprake is van gebruik overwegend voor het volgen van onderwijs.
- 7.7. De orthopedagoog en de GZ-psycholoog van het Regionaal Instituut voor Dyslexie hebben verklaard dat verzekerde, als gevolg van dyslexie en gegeven zijn leeftijd en zijn omstandigheden, ernstig belemmerd wordt in de onderwijs- en maatschappelijke participatie op de terreinen lezen en spellen, en dat hij daarom is aangewezen op het gebruik van een daisyspeler. De commissie leidt daaruit af dat de daisyspeler overwegend nodig is voor het volgen van onderwijs. Dit leidt tot het oordeel dat de daisy-speler in de onderhavige situatie geen verzekerde prestatie is die op grond van de zorgverzekering voor verstrekking in aanmerking komt.
- 7.8. Gelet op het vorenoverwogene, komt de software voor een daisyspeler evenmin voor vergoeding ten laste van de zorgverzekering in aanmerking.
- 7.9. Met betrekking tot de behandelingen die in 2008 en vanaf het tweede kwartaal 2009 hebben plaatsgevonden in het R.I.D. oordeelt de commissie als volgt. Eerstelijnspsychologische zorg als bedoeld in de zorgverzekeringen van 2008 en 2009 omvat diagnostiek en kortdurende, generalistische behandeling van niet complexe psychische aandoeningen. Hiervan is dyslexie in de zorgverzekering expliciet uitgesloten. Aangezien is gebleken dat de aan verzekerde verleende zorg uitsluitend dyslexiezorg betreft, kan deze zorg niet worden gekwalificeerd als eerstelijnspsychologische zorg in bovenbedoelde zin
- 7.10. Voor zover verzoeker zich beroept op revalidatiezorg oordeelt de commissie als volgt. Verzoeker doet op een beroep op artikel 11, revalidatiezorg, van de zorgverzekering. Dit artikel is, zo is de commissie gebleken, afkomstig uit de zorgverzekering van 2006. Voor 2008 en 2009 dient gekeken te worden naar respectievelijk artikel 22 en artikel 40 van de zorgverzekering. Voorop gesteld dat pure dyslexiezorg niet is te be-

schouwen als zorg die revalidatieartsen plegen te bieden als bedoeld in de voorwaarden van de zorgverzekering, blijkt uit vorengenoemde artikelen dat de zorg dient te worden verleend door een multidisciplinair team van deskundigen onder leiding van een medisch specialist of revalidatie-arts. Daarvan is in het onderhavige geval geen sprake.

- 7.11. Vanaf 1 januari 2009 is de behandeling van dyslexie onder voorwaarden als zelfstandige aanspraak opgenomen in de zorgverzekering. Dit betekent dat de behandelingen van 2008 niet voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover het de behandelingen vanaf het tweede kwartaal 2009 betreft, stelt de commissie vast dat verzekerde vóór 1 januari 2001 is geboren, zodat niet aan de voorwaarden van de zorgverzekering voor de vergoeding van deze zorg is voldaan.

De aanvullende ziektekostenverzekering

- 7.12. De aanvullende ziektekostenverzekering van 2008 en 2009 biedt geen dekking voor de onderhavige zorg.
- 7.13. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden afgewezen.

8. Het bindend advies

- 8.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 9 september 2009,

Voorzitter